

ÇEVRE İÇİN NE YAPIYORSUNUZ?*

Çeviren: Hakan YILMAZ* *

ÖZET

Bu yazıda Yalıtım, çevre bilinci ve enerji kaynaklarının tüketimi arasındaki ilişki belirtilmektedir. Aynı zamanda, çevrenin korunmasında yalıtımın oynadığı rol anlatılıyor.

Çağımızda, yapılaşmada çevre bilincinin oturtulması çok büyük önem taşıyor. Çünkü sanayi ve yapılaşma yeşili yok eden faktörler. Bu sebepten dolayı konstrüksiyon sanayisinde çevre bilincinin daha iyi ve köklü biçimde yerleşmesini sağlamak amacıyla yönelik bir birliğin kurulması da şart. Bu birlik çevreye verilen zararların karşısına dikilmeli ve yayın kuruluşlarıyla koordine halinde çalışmak suretiyle gereken çalışma ve mücadeleyi gerçekleştirmelidir. Dergi yayınlar, sirkülerler, kitapçık ve broşürler yardımıyla bilgi ve haberler üyelere aktarılabilir. Amaç, sağlıklı bir çevreye hitap eden yapılaşma sağlamak olacaktır. Çevre ve Yapı Bilinci ile ilgili olarak kurulacak olan bir birlik müteahhitler, mühendisler, mimarlar, ticari ve sınıai federasyonlar, çevre ile ilgili kuruluşlar, yapı malzemesi imalatçıları ve satıcılarının tümünü ve hatta öğrenciler ile tüm halkı üyelik kapsamına almalıdır. Sanayide yeşilin önemine gittikçe artan bir önem sağlanmalıdır. Zaten, artık birçok şirket politikası kullanılacak malzemelerin çevre üzerinde minimum etkiye ve zarara sebep verecek şekilde seçilmesini hedeflemektedir ve bu seçim büyük özenle yapılmaktadır.

İşte birçok açıklama gerektiren bir ürün de izolasyon malzemeleridir. Belki de enerji tasarrufu sağlaması sebebiyle izolasyon malzemeleri büyük önem taşımaktadır. İşte izolasyonun akılcı bir şekilde yapılması sağlanabilirse insanoğlunun çevreye verdiği zararlar kayda değer oranlarda azaltılabilir. Yaşam şartları gelişmeye devam ettiği sürece insanların konfor olarak beklentileri de artar. Dünyanın nüfus artışı ile birlikte yakıt kaynaklarına olan talep de artmaktadır.

Bu durum da izolasyoncular için parlak bir gelecek vaat etmiyor mu? Yani, bir kişinin yaşam standardı gelişip arttıkça geliri ve buna bağlı olarak konfor beklentileri de artmaktadır. Tabii ki, enerji ve yakıtı daha tasarruflu ve makul şekilde kullanmak isteyen bu kişi aynı zamanda parasını da tasarruflu şekilde harcamayı arzu edecektir. Bu durumda izolasyon kaçınılmaz bir hal alacaktır.

Bu kişi çevre ile ilgili kirlenmeleri ve etrafındaki olumsuz yapılaşmayı da göreceklerdir.

Sadece madencilik, sanayileşme ve kimyasal işlemlerle değil fakat diğer birçok atık ve etkilerle kirlenen çevreden rahatsız olacaktır.

Geçtiğimiz yıllarda önceden tahmin edilemeyen felaketler çok defalar aniden ortaya çıkmıştır.

İmalat işlemlerinde çok faydalı olan bazı gazlar atmosferi tahrip etmektedir. Bu gazların en başında kloroflorokarbonlar veya diğer bir deyişle CFC'ler gelmektedir.

Çok uzun yıllar boyunca CFC'ler zararsız olarak düşünülmüştür. İzolasyoncular CFC'leri imalatta ucuz olarak kullanmaktaydılar. Aynı zamanda CFC'ler soğutucu ve püştürtücülerde de kullanılmaktaydı. Şimdi ise CFC'ler koyun derisi içinde bir kurt gibi görülmektedir. CFC'lerin, halonlar, metil kloroform, karbon tetraklorit ve HCFC'lerin ozon tabakasında delinme ve yırtılmaya sebep olduğu artık ispatlandı.

Unutulmamalıdır ki ozon tabakası dünyanın güneşten gelen Ultraviyole (UV) ışınlar karşısında bir siper görevi yapmaktadır. Bu siper olmadığı takdirde, UV'nin artan dozajları insanlar, hayvanlar, bitkiler ve sentetik materyal üzerinde zararlı etkiler yaratacaktır. UV radyasyonda uzun süreli bir artış, örneğin deri kanserlerinde görülen vakaları da arttıracaktır. UV radyasyonu ile ilgili diğer sağlık sorunları da göz hastalıklarında artış olması ve vücudun bağışıklık sisteminin zayıflayarak enfeksiyonel hastalıkların çoğalmasındadır. Artan radyasyonun diğer etkileri zirai verimin azalması ve fitoplankton gibi sulu organizmaların hasar görmesidir.

Aşırı UV radyasyon bazı belirli malzemelerin de renk kaybetmesine (renksizleşmesine) sebep olur ve bu malzemeler kullanılamaz (kırılgan) hale gelir. Ozon tabakasının tahribatı sera etkisine birçok şekilde bağlıdır. Ozonu yırtan gazlar % 20-25 arasında insan yapımı genel ısıtma sistemlerinden kaynaklanır (ısı zaptetme özellikleri sebebi ile) . Artan UV radyasyonu sebebiyle fitoplanktonlardaki azalma atmosferden çıkarılan karbondioksit miktarını azaltabilir ve bu sebepten dolayı genel ısınma artar. Okyanuslar çok büyük bir karbondioksit deposudur. Bilim adamları oluşabilecek bu dengesizlik için hemfikir olmamakla birlikte, atmosferik kirlenmenin önlenememesi durumunda insanoğlunu çok büyük risklerin çok yakın gelecekte beklediği hususunda aynı fikirdedirler.

İlk önce CFC'lerin aerosol ve gıda ambalaj sanayide kullanımı aydınlatıldı. Daha sonra 1989 yılında izolasyon köpükleri ve aircondition (havalandırma) CFC'lerinin kullanımı ile ilgili açıklamalar getirildi. Bu sırada sanayide sadece izolasyon malzemesi olarak 3000 ton CFC bir sene içinde kullanıldı. Alternatif malzemeler arasında camyünü, genleş-tirilmiş polistren kayayünü, mantar, folyolu levhalar v.b. bulunmaktadır. Aslında poliüretan ve ekstrude polistren gibi CFC içeren malzemelerin kullanımını önlemek için malzeme spesifikasyonlarının değiştirilmesi sanayiciler ve çevre koruma birliği tarafından gerçekleştirilebilir.

CFC içeren malzemelerin kullanımı, imalatı ve satılması yasaklanmalıdır. Herkes birbirine "Çevre için ne yapıyorsun? " sorusunu sormalıdır. İzolasyoncuların oluşturacağı bir birlik CFC ler ve HCFC'ler hususunda ve aynı zamanda çevre ile izolasyon arasındaki ilişkiler konusunda gerekli kişi ve kuruluşlara aydınlatıcı bilgiler sağlamalıdır. Örneğin, izolasyonla ilgili olarak çevreye zarar verebilecek malzemelerin kullanımını teşvik edici ilan ve reklamların önlenmesi için aydınlatıcı bilgiler tedarik edilmelidir. Uzun ve sıkı bir çalışma ile yürütülecek olan kampanya sayesinde CFC ve HCFC'lerden uzaklaşma sağlanabilir. Ozonu delen maddelerin izolasyon sahasında kullanımının önlenmesi ancak İzolasyoncuların bir araya gelip kuracakları bir birlik ile mümkün olabilir. Unutmayalım ki ozon üzerinde oluşturduğumuz zarar artık bir daha eski haline dönmeyecek kadar çoktur. Bilim adamları, ozon tabakasının kurtarılmasının hükümetlerin sert tedbirler almasına ve birliklerin sıkı çalışmasına bağlı olduğu konusunda hemfikirdirler. Ozonu tahrip eden tüm kimyasal maddelerin üretim ve kullanımı durdurulmalıdır, mevcut kimyasal maddeler ve bunların yerine geçebilecek diğer maddelerin analizi esasına dayalı olarak tüm ülkeler en geç 1995 yılından önce CFC'lerin kullanımını elimine etmelidirler. Bu arada izolasyoncular da üzerine düşen görevi yapmalıdırlar.

* August - 1991 - INSULATION

"İngiltere İzolasyon Malzemesi İmalatçıları ve Satıcıları Birliği" Yayını Sayfa 16 ve 17 :

Yazı Başlığı: "BUILDING WISELY"

Yazan: "Keith Hall" (Yapı ve Çevre Bilinci Derneği Bşk.)

** Çeviren bu sayıdaki diğer bir makalede tanıtılmıştır.